

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

Palvelualojen työnantajat Palta kiittää ympäristöministeriötä mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä yhteiskuntarakentamislainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi.

Palta on EK:n toiseksi suurin jäsenliitto, ja edustamme noin 2 600 eri palvelualoilla toimivaa jäsentämme, ml. langallisen ja langattoman verkon palveluntarjoajia. Lisäksi edustamamme alat – esimerkiksi liikenne ja logistiikka, informaatio ja viestintä sekä yritys- ja asiantuntijapalvelut – ovat vahvasti riippuvaisia toimivista langallisista ja langattomista viestintäyhteyksistä.

Digitaalisen infrastruktuurin merkitys ja Paltan pääviesti

Digitaalinen infrastruktuuri ja viestintäverkot ovat nyky-yhteiskunnan ja palvelutalouden perusrakennetta. Ne mahdollistavat palvelujen digitalisaation, yritysten kilpailukykyyn, etätyön ja palvelujen toteutumisen, viranomaistoiminnan sekä kansalaisten arjen sujuvuuden. Toimivat ja laajasti saatavilla olevat viestintäverkot ovat edellytys myös alueiden elinvoimalle.

Palta pitää tärkeänä, että yhdyskuntarakentamista koskeva lainsäädäntö tukee ennakoitavaa, sujuvaa ja investointeihin kannustavaa toimintaympäristöä. Sääntelyn tulisi edistää teknisten verkkojen – erityisesti viestintäverkkojen – rakentamista, ylläpitoa ja kehittämistä sekä olla linjassa hallitusohjelman norminpurku- ja sujuvoittamistavoitteiden kanssa. Tässä suhteessa nyt esitettyyn lakiluonnokseen sisältyy useita kohtia, jotka voivat lisätä hallinnollista epävarmuutta, hidastaa hankkeita ja heikentää investointikannustimia.

Lakiluonnoksen ongelmakohtien ratkaisemiseksi Palta yhtyy Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:n lausunnossa esitettyihin keskeisiin arvioihin ja huolenaiheisiin. FiComin lausunto käsittelee kattavasti ja asiantuntevasti lakiluonnoksen vaikutuksia viestintäverkkoihin ja muuhun kriittiseen digi-infraan, ja Palta tukee FiComin esittämiä täsmennyksiä ja muutosehdotuksia.

Eräitä keskeisiä huomioita (luku 1)

Viestintäverkkojen asema ja lain tavoitteet: Lain yleisiin tavoitteisiin tulee lisätä nimenomainen kirjaus siitä, että sääntelyn tarkoituksena on edistää yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömien teknisten verkkojen, mukaan lukien viestintäverkkojen, rakentamista, ylläpitoa ja palvelujen saatavuutta. Tämä parantaisi lain tulkinnan johdonmukaisuutta ja investointiympäristön ennakoitavuutta.

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

-

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

-

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

-

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Eesitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

-

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

-

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

-

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

Palta yhtyy Ficom ry:n yksityiskohtaisiin huomioihin. Lisäksi Palta korostaa erityisesti seuraavaa:

Sijoituslupa ja päällekkäiset menettelyt: Teknisten verkkojen sijoittamista koskevan lupapakon tulee olla oikeasuhtainen. Erityisesti vähäisten liitännöiden ja verkon osien osalta raskaat lupamenettelyt voivat hidastaa palvelujen toteutumista. Päällekkäisiä lupamenettelyjä muun lainsäädännön kanssa tulee välttää.

Kunnille annettavat määräys- ja ehtoaltuudet: Lakiluonnokseen sisältyy laajoja valtuutuksia kunnille antaa määräyksiä ja ehtoja, jotka eivät kaikilta osin täytä perustuslain edellyttämiä täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksia. Liian väljä harkintavalta lisää kuntakohtaista vaihtelua ja heikentää valtakunnallisesti yhdenmukaisia toimintatapoja.

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Tulisi siirtyä sijoittamislupa

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

-

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Palta yhtyy Ficom ry:n yksityiskohtaisiin huomioihin. Lisäksi Palta korostaa erityisesti seuraavaa:

Kunnille annettavat määräys- ja ehtoaltuudet: Lakiluonnokseen sisältyy laajoja valtuutuksia kunnille antaa määräyksiä ja ehtoja, jotka eivät kaikilta osin täytä perustuslain edellyttämiä täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksia. Liian väljä harkintavalta lisää kuntakohtaista vaihtelua ja heikentää valtakunnallisesti yhdenmukaisia toimintatapoja.

Työn kieltäminen ja siirtäminen: Kunnan oikeus kieltää yleisellä alueella tehtävä työ tai siirtää sitä jopa useilla vuosilla on viestintäverkkojen rakentamisen ja investointien näkökulmasta kohtuuton ja suhteeton. Pitkät siirtoajat voivat johtaa hankkeiden peruuntumiseen ja heikentää palvelujen saatavuutta.

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

-

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

Palta yhtyy Ficom ry:n yksityiskohtaisiin huomioihin. Lisäksi Palta korostaa erityisesti seuraavaa:

Kustannukset ja maksut: Lupiin, valvontaan ja työmaihin liittyvien maksujen tulee olla läpinäkyviä, kustannusvastaavia ja ennakoitavia. Maksujärjestelmä ei saa muodostua epäsuoraksi keinoksi rajoittaa investointeja tai siirtää kunnallisia yleiskustannuksia verkonrakentajien kannettavaksi.

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

-

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

-

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

-

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Jossain määrin puutteellisena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

Kyllä, tarkenna, mitä osaa tai osia vaikutusten arvioinnista tulisi täydentää tai mitä aihetta koskeva puuttuva arviointi lisätä. [Huoltovarmuus ja toimintavarmuus: Viestintäverkot ovat kriittistä infrastruktuuria huoltovarmuuden, turvallisuuden ja digitaalisten palvelujen jatkuvuuden näkökulmasta. Lakiluonnoksen vaikutuksia näihin kokonaisuuksiin ei ole arvioitu riittävän kattavasti, ja tämä puute tulee korjata jatkovalmistelussa.]

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

-

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

-

Rauhamäki Tatu
Palvelualojen työnantajat Palta ry.

Paloneva Mikko
Palvelualojen työnantajat Palta ry.